

8. funkční období

411

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu České republiky k vyslovení souhlasu s přístupem České republiky Úmluva o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracovaná na základě článku K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o Evropské unii (Brusel, 26. května 1997)

2012

Návrh usnesení

Senát Parlamentu České republiky souhlasí s přístupem České republiky k souhlasí s přístupem České republiky k Úmluvě o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracované na základě článku K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o Evropské unii (Brusel, 26. května 1997) s tím, že při uložení listiny o přístupu budou učiněna následující prohlášení:

1. Prohlášení adresované generálnímu tajemníkovi Rady Evropské unie v souladu s článkem 7 odst. 2 Úmluvy

„V souladu s článkem 7 odst. 2 Úmluvy o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracované na základě článku K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o Evropské unii ze dne 26. května 1997, Česká republika prohlašuje, že bude pro stíhání trestných činů definovaných touto Úmluvou uplatňovat pravomoc podle článku 7 odst. 1 písm. c) této Úmluvy, jestliže je čin v místě spáchání činu trestný nebo jestliže místo spáchání činu nepodléhá žádné trestní pravomoci, a že nebude pro stíhání trestných činů definovaných touto Úmluvou uplatňovat pravomoc podle článku 7 odst. 1 písm. d) této Úmluvy.“

2. Prohlášení adresované generálnímu tajemníkovi Rady Evropské unie v souladu s článkem 12 odst. 4 Úmluvy

„V souladu s ustanovením článku 12 odst. 4 Úmluvy o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracované na základě článku K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o Evropské unii ze dne 26. května 1997, Česká republika prohlašuje, že přijímá pravomoc Soudního dvora Evropské unie podle podmínek uvedených v článku 12 odst. 3. Česká republika si vyhrazuje právo stanovit ve svých vnitrostátních právních předpisech, že je-li otázka týkající se výkladu Úmluvy o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie vznesena ve věci projednávané vnitrostátním soudem, proti jehož rozhodnutí nelze podat opravný prostředek podle vnitrostátních právních předpisů, je tento soud povinen předložit věc Soudnímu dvoru Evropské unie.“

PŘEDKLÁDACÍ ZPRÁVA PRO PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Parlamentu České republiky se předkládá ke schválení návrh na přístup k Úmluvě o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracované na základě článku K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o Evropské unii (Brusel, 26. května 1997).

I.

Usnadnění pohybu osob, služeb, zboží a kapitálu v rámci Evropské unie a související přeshraniční aktivity soukromého sektoru vyvolaly potřebu účinné společné ochrany proti korupci v kontextu institucí Evropské unie i členských států. Z tohoto důvodu se členské státy Evropské unie rozhodly zlepšit justiční spolupráci v boji proti korupci.

Dne 26. května 1997 byla proto členskými státy sjednána Úmluva založená na článku K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o Evropské unii¹ o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie (dále jen „Úmluva“).² Úmluva vstoupila v platnost dne 28. září 2005.

I když Úmluva nebyla sjednána v českém jazyce, byla po vstupu ČR do EU dodatečně přeložena do češtiny a vyhlášena v Úředním věstníku EU a české znění je tedy stejně závazné jako znění vypracovaná v jiných jazycích. Úmluva byla publikována v Úředním věstníku C 195, 25.6.1997, s. 2 – 11; zvláštní vydání v českém jazyce: kapitola 19 svazek 08 s. 136 – 145.

Česká republika se ve Smlouvě o přistoupení k Evropské unii ze dne 16. dubna 2003, konkrétně ve článku 3 odst. 4 Aktu o podmínkách přistoupení, zavázala k Úmluvě o boji proti korupci úředníků přistoupit.³ Česká republika je společně s Maltou posledním členským státem Evropské unie, který dosud k Úmluvě nepřistoupil.

Trestní právo všech členských států Evropské unie (dále jen „EU“) obsahuje ustanovení postihující korupci vnitrostátních úředních osob. Účelem Úmluvy je především harmonizace ustanovení postihujících aktivní i pasivní korupci, která zahrnuje úřední osoby Evropské unie nebo členských států, a také zajištění splnění podmínky oboustranné trestnosti v relevantních případech.

Úmluva upravuje podobnou problematiku jako smluvní instrumenty EU zaměřené na ochranu

¹ Čl. K.3 Smlouvy o Evropské unii byl přečíslován Amsterodamskou smlouvou na čl. 31 a následně Lisabonskou smlouvou nahrazen čl. 82, 83 a 85 Smlouvy o fungování Evropské unie (viz srovnávací tabulky publikované v Úředním věstníku C 83, 30.3.2010, s. 361 – 366).

² Úmluva byla sjednána v době, kdy Evropská unie již existovala, nicméně právní subjektivitu měla Evropská společenství. Po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost bylo Evropské společenství nahrazeno Evropskou unií, tudíž předkládací zpráva hovoří výhradně o korupci úředníků Evropské unie a termín Evropské společenství je ponechán jen v názvech Úmluvy. Blíže viz poznámka pod čarou č. 3.

³ Podle ustanovení čl. 9 Protokolu č. 36 o přechodných ustanoveních připojeného k zakládajícím smlouvám zůstávají úmluvy uzavřené mezi členskými státy na základě Smlouvy o Evropské unii před vstupem Lisabonské smlouvy v platnost zachovány, dokud nebudou zrušeny či změněny (viz Úř. věst. C 306, 17.12.2007, s. 163).

finančních zájmů Evropské unie⁴, na rozdíl od těchto dokumentů však nejsou její ustanovení omezena na korupci týkající se výhradně finančních zájmů EU, nýbrž jsou zaměřena obecně na korupční jednání týkající se úředníků Evropské unie nebo jednotlivých členských států.

II.

Komentář k jednotlivým článkům Úmluvy o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie

Článek 1 definuje pro účely Úmluvy pojem úředník, jímž se rozumí každý úředník Unie, dále blíže definovaný, a úředník členského státu, včetně každého úředníka jiného členského státu.

Pro účely Úmluvy je pojem „úředník členského státu“ vykládán ve smyslu definice „úředníka“ nebo „veřejného činitele“ podle vnitrostátních právních předpisů. Odpovídajícím ustanovením v českém právním řádu je definice „úřední osoby“ dle § 127 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku.

Definice úřední osoby podle § 127 trestního zákoníku je plně v souladu s definicí článku 1 Úmluvy, kdy odstavec 3 stanoví, že „úřední osoba cizího státu nebo mezinárodní organizace se za podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2 považuje za úřední osobu podle trestního zákona, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva.“ Speciální pojetí „úřední osoby“ pro trestné činy úplatkářství je vymezeno v § 334 trestního zákoníku, jehož odstavec 2 písmena a) - c) stanoví, že úřední osobou je „těž jakákoliv osoba a) zastávající funkci v zákonodárném orgánu, soudním orgánu nebo v jiném orgánu veřejné moci cizího státu; b) zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodním soudním orgánu; c) zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodní nebo nadnárodní organizaci vytvořené státy nebo jinými subjekty mezinárodního práva veřejného nebo v jejím orgánu nebo instituci.“ Podle článku 1 písmene c) Úmluvy bude při vnitrostátním trestním řízení ČR vázána definicí úředníka jiného členského státu EU pro účely použití trestního práva tohoto státu jen v rozsahu, ve kterém je tato definice slučitelná s výše uvedenými definicemi.

„Úředníkem Společenství“ se podle článku 1 písm. b) rozumí každá osoba, která je úředníkem nebo jiným smluvním zaměstnancem ve smyslu služebního řádu úředníků Evropské unie nebo pracovního řádu ostatních zaměstnanců Evropské unie a každá osoba vyslaná k Evropské unii členskými státy nebo kterýmkoli veřejnoprávním nebo soukromoprávním subjektem, která plní úkoly rovnocenné úkolům úředníků nebo jiných zaměstnanců Evropské unie.

S ohledem na skutečnost, že Evropskou unií nelze považovat za stát, je v tomto případě třeba vycházet z definice úřední osoby dle § 334 odst. 2 písm. c) trestního zákoníku, který stanoví, že úřední osobou je těž osoba „zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodní nebo nadnárodní organizaci vytvořené státy nebo jinými subjekty mezinárodního práva veřejného nebo v jejím orgánu nebo instituci, [...] pokud je s výkonem takové funkce, zaměstnání nebo práce spojena pravomoc při obstarávání věcí obecného zájmu a trestný čin byl spáchán v souvislosti s touto pravomocí.“

Podle poslední části článku 1 odst. 1 písm. b) Úmluvy se jako na úředníky EU pohlíží i na členy subjektů zřízených v souladu se smlouvami o založení Evropských společenství, a na

⁴ Úmluva o ochraně finančních zájmů Evropských společenství sjednaná dne 26. července 1995 a její protokoly; viz Úř. věst. C 316, 27.11.1995, s. 49 – 57, C 313, 23.10.1996, s. 2 – 10, C 221, 19.7.1997, s. 12 – 22 a C 151, 20.5.1997, s. 2 – 14.

jiné zaměstnance těchto subjektů. Podle výkladové zprávy k Úmluvě⁵ jde např. o úředníky Evropské investiční banky a řady dalších institucí. V jednotlivých případech by bylo možné tyto instituce považovat ve smyslu § 334 odst. 2 trestního zákoníku, za mezinárodní nebo nadnárodní organizace vytvořené státy (pokud byla konkrétní instituce zřízena např. na základě Smlouvy o ES) nebo jinými subjekty mezinárodního práva veřejného (pokud příslušná instituce vznikla nařízením Rady) nebo jejich orgány a instituce.

Na základě shora uvedeného lze shrnout, že současná právní úprava definice úřední osoby je plně v souladu s požadavky čl. 1 Úmluvy na definici úředníka ve spojení s definicemi trestných činů podle článků 2 a 3 Úmluvy.

Článek 2 definuje pasivní korupci (přijetí úplatku). Toto ustanovení Úmluvy je trestním zákoníkem (§ 331) plně implementováno.

Článek 3 definuje aktivní korupci (podplácení). Toto ustanovení Úmluvy je trestním zákoníkem (§ 332) plně implementováno.

Článek 4 stanoví, že má být zajištěno, aby se v českém právním řádu definice trestných činů aktivní a pasivní korupce (přijetí úplatku a podplácení) spáchaných členy vlády České republiky, poslanci nebo senátory, soudci Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu, nebo členy Nejvyššího kontrolního úřadu, při výkonu jejich funkcí, nebo proti nim, vztahovaly obdobně i na případy spáchání těchto trestných činů členy Komise EU, Evropského parlamentu, Soudního dvora a Účetního dvora EU – nebo proti nim – při výkonu jejich funkcí.

Implementace v českém trestním zákoníku je rozebrána v komentáři k článku 1 Úmluvy.

Článek 5 obsahuje ustanovení o trestech. V jeho odstavci 1 je stanoveno postihovat jednání uvedená v člancích 2 a 3, účastenství a návod k těmto jednáním, účinnými, přiměřenými a odrazujícími tresty, přičemž v závažných případech mají takové tresty zahrnovat i trest odnětí svobody umožňující extradici. Tímto však není dotčen výkon disciplinárních pravomocí příslušnými orgány vůči úředníkům členských států nebo Evropské unie.

Současné druhy a výše, resp. účinnost a přiměřenost, trestů ukládané za trestné činy úplatkářství dle ustanovení trestního zákoníku odpovídají shora uvedeným požadavkům článku 5 Úmluvy. Tresty za spáchání trestných činů dle § 331 až § 333 trestního zákoníku zahrnují tresty odnětí svobody, zákaz činnosti, peněžitý trest a propadnutí majetku. Taktéž je možné uložit vedle těchto trestů i jiné tresty (§ 53 trestního zákoníku) uvedené v § 52 trestního zákoníku. Na tato ustanovení se vztahují rovněž obecná ustanovení trestního zákoníku o přípravě trestného činu, pokusu, organizátorství, návodu a pomoci a účastenství.

Článek 5 odst. 2 dovoluje, ale nepožaduje, zavedení zákonné úpravy, která by soudům umožnila brát při stanovení výše trestu v úvahu také již uložené disciplinární postihy. Za podmínek § 93 odst. 1 trestního zákoníku je ovšem možné pouze započítání doby strávené ve vazbě, nebo vykonaného trestu uloženého orgánem cizího státu. V případech, kdy byl v cizině vykonán zcela nebo z části trest, který český právní řád nezná, pak český soud při stanovování trestu k této skutečnosti přihlédne (§ 93 odst. 2 trestního zákoníku).

⁵ Vysvětlující zpráva k Úmluvě o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie byla schválena Radou 3. prosince 1998 (viz Úř. věst. C 391, 15.12.1998, s. 1 – 12).

Článek 6 ukládá členským státům přijmout nezbytná opatření k tomu, aby vedoucí podniků nebo jiné osoby s rozhodovacími nebo kontrolními pravomocemi v podniku mohli být v souladu se zásadami stanovenými jejich vnitrostátními právními předpisy uznáni trestně odpovědnými za korupční jednání uvedená v článku 3 spáchané jim podřízenou osobou jednající jménem dotyčného podniku.

Jedná se o odpovědnost vedoucích pracovníků a osob s rozhodovacími a kontrolními pravomocemi podniků resp. takových osob, které poruší nebo nesplní povinnost vyplývající z jejich zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uložené jim podle zákona při řízení nebo kontrole činnosti osob jim podřízených.

Dle důvodové zprávy⁶ k čl. 6 Úmluvy je ponecháno na uvážení jednotlivým členským státům, zda ve svém právním řádu založí trestní odpovědnost vedoucích podniků a jiných osob s rozhodovacími nebo kontrolními pravomocemi v podniku na jejich osobním jednání (pachatelství, spolupachatelství, účastenství) nebo jako objektivní odpovědnost za jednání jiné osoby, nebo jiným způsobem např. z důvodu nekompetentnosti nebo kvůli porušení či zanedbání jejich rozhodovacích nebo kontrolních pravomocí.

Český právní řád v současné době umožňuje postihovat vedoucí pracovníky a osoby s rozhodovacími a kontrolními pravomocemi jako pachatele (§ 22 trestního zákoníku) či spolupachatele (§ 23 trestního zákoníku) či na základě ustanovení o účastenství (§ 24 trestního zákoníku), tj. jako organizátora, návodce či pomocníka. Jedná se o dostatečně širokou trestní odpovědnost v souladu se zásadami našeho vnitrostátního práva a není tudíž nezbytné zakládat novou formu trestní odpovědnosti dotčených osob.

Článek 7 upravuje pravidla pro uplatnění soudní pravomoci členských států ve vztahu k trestným činům, které tyto státy zavedou v souladu s články 2, 3 a 4 Úmluvy. Článek 7 odst. 1 písm. a) vyžaduje zavedení zásady teritoriality, která je zakotvena v § 4 trestního zákoníku.

Dle odstavce 2 článku 7 může nicméně členský stát prohlásit, že pravidla pro zavedení soudní pravomoci stanovená v odst. 1 písm. b), c) a d) nebude uplatňovat nebo že bude uplatňovat jedno nebo více těchto pravidel jen ve zvláštních případech nebo za určitých podmínek. Zásada aktivní personality (odst. 1 písm. b) je s ohledem na české státní příslušníky upravena podle § 6 trestního zákoníku. S ohledem na úřední osoby ČR, které nejsou občany ČR, je třeba použít § 4 odst. 1 a 2 písm. b) trestního zákoníku, protože u české úřední osoby ve smyslu § 127 trestního zákoníku půjde v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu vždy o ohrožení zájmu na nestranném výkonu české veřejné správy, který chrání § 331 trestního zákoníku.

Odstavec 1 písm. c), zásada pasivní personality, se týká podplácení v cizině osobami, které nejsou občany ČR, přičemž korupce směřuje vůči občanům ČR. Trestní zákoník, zákon č. 40/2009 Sb., sice zavádí ve svém § 7 odst. 2 zásadu ochrany (pasivní personality) tak, že toto ustanovení poskytuje ochranu občanům České republiky a osobám bez státní příslušnosti, které mají na území ČR trvalý pobyt, pokud proti nim byl v cizině spáchán trestný čin, nicméně ochrana je poskytována pouze při splnění podmínky oboustranné trestnosti, tj. že čin spáchaný v cizině je trestný v místě spáchání a současně podle trestního zákoníku, nebo kdy ke spáchání trestného činu, který je trestný podle trestního zákoníku, došlo v místě, které

⁶ viz Úř. věst. C 391, 15.12.1998, s. 1 – 12.

nepodléhá žádné trestní pravomoci (neregistrované plavidlo na širém moři, oblast severního pólu, atp.). Je tedy vhodné aplikaci tohoto ustanovení prohlášením omezit.

Odstavec 1 písm. d) téhož článku se pak týká úředníků institucí EU, které mají svá sídla v členském státu. Jde o řadu institucí různého druhu a okruhu působnosti. Výčet těchto institucí není stanoven, může jít o každou instituci nebo orgán, který bude v České republice ustaven v souladu se smlouvami zakládajícími EU. Přitom půjde o výjimečné případy, kdy dojde k podplácení nebo přijetí úplatku úředníkem instituce EU se sídlem v ČR, který není občanem ČR, mimo území ČR a mimo území EU. Často přitom bude možné postupovat podle již zavedených ustanovení o působnosti trestního zákona (např. dle výše uvedeného ustanovení § 4 odst. 2 písm. b) nebo ustanovení § 8 trestního zákoníku). Ustanovení § 8 trestního zákoníku, které se dotýká místní působnosti trestního zákoníku a vyjadřuje tzv. subsidiární zásadu univerzality, stanoví podmínky, které musí být zároveň splněny, aby bylo možné posuzovat trestnost činu podle českého trestního práva hmotného.⁷ Vzhledem k řadě omezujících podmínek, které musí být podle českého právního řádu splněny, aby mohla být soudní pravomoc podle písm. d) aplikována, a vzhledem ke skutečnosti, že Česká republika prohlášením, které má povahu výhrady, vyloučila aplikaci ustanovení čl. 6 odst. 1 písm. d) Prvního protokolu k Úmluvě o ochraně finančních zájmů Evropských společenství⁸, které je shodné s ustanovením písm. d), je vhodné aplikaci tohoto ustanovení prohlášením rovněž vyloučit.

Navrhuje se, aby Česká republika učinila následující prohlášení na základě článku 7 odst. 2 Úmluvy, které bude mít povahu výhrady ve smyslu čl. 15 Úmluvy:

„V souladu s článkem 7 odst. 2 Úmluvy o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracované na základě článku K.3 odst. 2 písm. C) Smlouvy o Evropské unii ze dne 26. května 1997, Česká republika prohlašuje, že bude pro stíhání trestných činů definovaných touto Úmluvou uplatňovat pravomoc podle článku 7 odst. 1 písm. c) této Úmluvy, jestliže je čin v místě spáchání činu trestný nebo jestliže místo spáchání činu nepodléhá žádné trestní pravomoci, a že nebude pro stíhání trestných činů definovaných touto Úmluvou uplatňovat pravomoc podle článku 7 odst. 1 písm. d) této Úmluvy.“

Výše navržená výhrada není ničím neobvyklým ani u jiných členských států Evropské unie, kdy výhradu podle čl. 7 odst. 2 uplatnily Rakousko, Dánsko, Francie, Velká Británie, Maďarsko, Itálie, Litva, Lucembursko, Nizozemí, Portugalsko, Švédsko a Finsko. Některé členské státy prohlásily, že soudní pravomoc budou vykonávat ve vztahu k trestným činům, je-li pachatel jejich státním příslušníkem nebo úředníkem (ustanovení písm. b)), jen pokud jsou trestné ve státě, v němž byly spáchány (princip oboustranné trestnosti). Takové prohlášení učinilo Rakousko, Dánsko, Nizozemsko, Portugalsko a Finsko. Aplikaci ustanovení písmene c) vyloučily Velká Británie, Maďarsko, Litva, Portugalsko, Švédsko a Finsko. Aplikaci ustanovení písmene d) vyloučily Velká Británie, Litva, Portugalsko, Švédsko a Finsko. Nizozemsko uplatňuje pravomoc podle písm. d) pouze, pokud je čin trestný ve státě, kde byl spáchán. Lucembursko uplatňuje soudní pravomoc pouze ve vztahu

⁷ Těmito podmínkami jsou: a) oboustranná trestnost; b) pachatel byl dopaden na území České republiky; a c) pachatel nebyl vydán nebo předán k trestnímu stíhání cizímu státu.

⁸ Protokol k Úmluvě o ochraně finančních zájmů Evropských společenství, vypracovaný na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii; Úř. věst. C 313, 23.10.1996, s. 2 -10; zvláštní vydání v českém jazyce: Kapitola 19 Svazek 08 S. 86 – 94.

ke svým občanům. Itálie uplatňuje působnost podle písm. b) a c) pouze za podmínek stanovených italským trestním zákonem.

Článek 8 odst. 1, který stanoví povinnost členského státu přijmout příslušná opatření k postihu jednání uvedených v čl. 2, 3 a 4 Úmluvy v případě, kdy tento stát uplatňuje právo nevydávat své vlastní občany a čin byl spáchán mimo území tohoto státu, je implementován v § 6 trestního zákoníku.

V dalších případech, kdy občan členského státu údajně spáchal v jiném členském státě trestný čin dle čl. 2 a 3 Úmluvy, je povinen první členský stát, pokud své občany nevydává, věc předložit svým příslušným orgánům za účelem případného trestního stíhání. Pak se postupuje dle článku 6 Evropské úmluvy o vydávání (vyhlášena pod č. 549/1992 Sb.). To je i případ České republiky, protože § 10 odst. 1 trestního zákoníku stanoví, že občan ČR nemůže být vydán cizímu státu k trestnímu stíhání ani k výkonu trestu. Čl. 8 odst. 3 rovněž stanoví, že pojem „státní příslušník“ bude vykládán v souladu s prohlášením učiněným dotyčným členským státem podle čl. 6 odst. 1 písm. b) a c) Evropské úmluvy o vydávání, přičemž Česká republika takové prohlášení neučinila.

Provádění článku 8 nečiní problémy. Nicméně lze doplnit, že od 1. ledna 2004 byl v rámci Evropské unie zaveden proces předání pachatelů, a to na základě Rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13.6.2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy ve znění Rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26.2.2009, kterým se mění rámcová rozhodnutí 2002/584/SVV, 2005/214/SVV, 2006/783/SVV, 2008/909/SVV a 2008/947/SVV a kterým se posilují procesní práva osob a podporuje uplatňování zásady vzájemného uznávání rozhodnutí na rozhodnutí vydaná v soudním jednání, kterého se dotyčná osoba neúčastnila osobně. Korupce je jedním ze zde uvedených jednání, pro která neplatí podmínka oboustranné trestnosti pro účely předání na základě evropského zatýkacího rozkazu, pokud lze v dožadujícím státě za takové jednání uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně tři léta. Toto rámcové rozhodnutí bylo do českého právního řádu implementováno novelou zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestního řádu). Pro případy předání osob pro korupční jednání stanoví trestní řád podle § 412 výjimku, kdy soud v takovém případě nezjišťuje, zda jde o trestný čin podle práva České republiky.

Článek 9 ukládá členským státům vzájemně spolupracovat při řešení pozitivního konfliktu pravomocí a při vyšetřování, trestním stíhání a výkonu uloženého trestu, pokud jde o trestné činy zavedené podle článků 2 až 4 Úmluvy. Rovněž stanoví jako žádoucí soustředit trestní řízení o témže skutku nebo pachateli pokud možno do právního prostředí jediného členského státu.

Ustanovení článku 9 nevyžaduje vnitrostátní právní úpravu. Vydávání a další formy spolupráce v trestních věcech podle čl. 8 a 9 Úmluvy se v současnosti uskutečňují na základě příslušných dvoustranných a mnohostranných mezinárodních smluv o mezinárodní spolupráci ve věcech trestních. Oblast mezinárodní spolupráce v trestních věcech je také upravena trestním řádem (hlava XXV zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), která má být nahrazena zákonem o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nyní projednávaným v Parlamentu ČR). Ke koordinaci trestního stíhání vedeného ve více členských státech nebo koordinaci provádění právní pomoci lze využít též centrální jednotky justiční spolupráce EUROJUSTu, Evropské justiční sítě i ústředních orgánů České republiky

pro zajišťování mezinárodní justiční spolupráce ve věcech trestních (Ministerstvo spravedlnosti a Nejvyšší státní zastupitelství).

Lze shrnout, že články 8 a 9 jsou v současné době implementovány. Provádění spolupráce v rámci České republiky spadá do kompetence resortů spravedlnosti a vnitra.

Článek 10 ve svém odstavci 1 vyjadřuje zásadu „ne bis in idem“, dle které osoba, v jejíž věci bylo pravomocně rozhodnuto v jednom členském státě, nesmí být trestně stíhána za stejné jednání v jiném členském státě za podmínky, že jestliže byl uložen trest, byl tento trest již vykonán nebo je právě vykonáván anebo již nemůže být vykonán podle právních předpisů odsuzujícího státu.

Zásada „ne bis in idem“ je jednou ze zásad českého trestního práva a je zakotvena v článku 40 odst. 5 Listiny základních práv a svobod (č. 2/1993 Sb.). Nikdo nemůže být trestně stíhán za čin, pro který byl již pravomocně odsouzen nebo zproštěn obžaloby. Tato zásada je pro rozhodnutí vnitrostátních orgánů rozvedena v § 11 odst. 1 písm. f), g), h) trestního řádu, kde je stanovena nepřipustnost trestního stíhání proti tomu, proti němuž dřívější stíhání pro týž skutek skončilo pravomocným rozsudkem soudu nebo bylo pravomocně zastaveno, jestliže rozhodnutí nebylo v předepsaném řízení zrušeno. Ve vztahu k cizozemským rozsudkům pak § 11 odst. 1 písm. j) trestního řádu zakotvuje nepřipustnost trestního stíhání, pokud tak stanoví mezinárodní smlouva, kterou je ČR vázána. Takovou přímo použitelnou úpravu obsahuje například článek 35 Evropské úmluvy o předávání trestního řízení (vyhlášeno pod č. 551/1992 Sb.).

Zásada „ne bis in idem“ je také jedním z důvodů pro povinné odmítnutí výkonu evropského zatýkacího příkazu podle čl. 3 odst. 2 rámcového rozhodnutí Rady ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy.

Článek 10 odst. 1 Úmluvy není přímo použitelný, neboť vyžaduje, aby byla příslušná úprava provedena vnitrostátními předpisy členských států. Provedení tohoto závazku představuje ustanovení § 11 odst. 4 trestního řádu:

„Rozhodnutími podle odstavce 1 písm. f), g) a h) jsou i rozhodnutí soudů a jiných justičních orgánů členských států Evropské unie“.

Zásada „ne bis in idem“ se tak v souladu s požadavky článku 7 odst. 1 Úmluvy vztahuje na všechna příslušná rozhodnutí soudů a jiných justičních orgánů členských států Evropské unie.

Odstavec 2 článku 10 pak vypočítává případy, ve kterých může členský stát prohlásit, že není odstavcem 1 vázán. Uvedené výjimky však neplatí, požádal-li členský stát druhý členský stát, aby kvůli stejným skutečnostem zahájil trestní stíhání nebo povolil vydání dotyčné osoby. Stejnou úpravu jako čl. 10 obsahují čl. 54 - 58 Schengenské prováděcí úmluvy⁹. Protože Česká republika neučinila žádné prohlášení na základě čl. 55 Schengenské prováděcí úmluvy, navrhuje se zdržet se prohlášení také v případě čl. 10 Úmluvy.

Odstavec 3 se pak zabývá započtením vazby a trestu. Otázka započtení vazby a trestu je upravena v § 93 trestního zákoníku v souladu s požadavky čl. 10 odst. 3 Úmluvy.

⁹ Úř. věst. L 239, 22.9.2000, s. 6 – 62.

Článek 11 stanoví, že žádné z ustanovení této Úmluvy nebrání členským státům přijmout vnitrostátní právní předpisy, které jdou nad rámec závazků vyplývajících z Úmluvy.

Článek 12 se týká řešení sporných otázek při výkladu a aplikaci Úmluvy. Každý spor mezi členskými státy týkající se výkladu nebo uplatňování této Úmluvy, který nebylo možno vyřešit dohodou stran, tak musí v první fázi přezkoumat Rada s cílem nalézt řešení. Není-li řešení nalezeno do šesti měsíců, může jedna ze stran sporu věc předložit Soudnímu dvoru Evropských společenství.

Dle odstavce 3 článku 12 může každý soud členského státu požádat Soudní dvůr o vydání rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu článků 1 až 4 a 12 až 16, vznesené v jím projednávané věci a týkající se členů nebo úředníků orgánů či subjektů Společenství zřízených v souladu se smlouvami o založení Evropských společenství, jednajících při výkonu svých funkcí, má-li dotýčný soud za to, že rozhodnutí o dané otázce je nezbytným předpokladem vynesení rozsudku.

Podmínky pro provádění článku Úmluvy týkající se možnosti žádat Soudní dvůr Evropské unie o rozhodnutí o předběžné otázce jsou upraveny v § 9a trestního řádu. Podle ustanovení tohoto paragrafu se mohou na Soudní dvůr obracet všechny soudy a to v souladu s čl. 234 Smlouvy o založení ES, aktuálně čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie,¹⁰ a dále na základě prohlášení č. 26 k Závěrečnému aktu ke Smlouvě o přistoupení. Tímto prohlášením ČR přijala pravomoc Soudního dvora EU v souladu s článkem 35 odst. 2 a odst. 3 písm. b) Smlouvy o EU, přičemž si vyhradila právo stanovit ve svých vnitrostátních právních předpisech, že je-li otázka týkající se platnosti nebo výkladu aktu uvedeného v článku 35 odst. 1 Smlouvy o EU vznesena ve věci projednávané vnitrostátním soudem, proti jehož rozhodnutí nelze podat opravný prostředek podle vnitrostátních právních předpisů, je tento soud povinen předložit věc Soudnímu dvoru EU.

Ačkoliv po uplynutí přechodného pětiletého období od vstupu Lisabonské smlouvy v platnost bude pravděpodobně povinnost vnitrostátních soudů, proti jejichž rozhodnutí nelze podat řádný opravný prostředek, obracet se na Soudní dvůr EU s předběžnou otázkou ohledně platnosti a výkladu Úmluvy vyplývat z již zmiňovaného čl. 267 Smlouvy o fungování EU, vyhrazuje si ČR možnost toto pravidlo zakotvit do svého vnitrostátního právního řádu explicitně. Právě s ohledem na čl. 9 a 10 odst. 1 Protokolu č. 36 o přechodných ustanoveních, který byl Lisabonskou smlouvou připojen k zakládajícím smlouvám (Protokol o přechodných ustanoveních), v této chvíli ještě nelze na Úmluvu čl. 267 Smlouvy o fungování EU vztáhnout. Dále je nutné podotknout, že formulace čl. 10 odst. 1 Protokolu o přechodných ustanoveních není zcela jednoznačná. S použitím účelového a systematického výkladu, založeného na tezi ucelené komunitarizace bývalého třetího pilíře EU, lze dospět k závěru, že se toto ustanovení vztahuje i na úmluvy uzavřené mezi členskými státy. Gramatický výklad by ovšem jeho aplikaci zúžil pouze na akty Unie. V takovém případě by omezené pravomoci Soudního dvora EU na základě čl. 12 Úmluvy, včetně doprovodných prohlášení členských států, zůstaly zachovány až do okamžiku nahrazení Úmluvy právním aktem Unie a neuplatnila by se pětiletá přechodná lhůta dle čl. 10 odst. 3 Protokolu o přechodných ustanoveních.

¹⁰ Čl. 267 Smlouvy o fungování Evropské unie (bývalý čl. 234 Smlouvy o založení ES) předpokládá, že jakýkoliv vnitrostátní soud, který rozhodnutí o předběžné otázce považuje za nezbytné pro vynesení svého rozsudku, se může na Soudní dvůr EU s takovou předběžnou otázkou obrátit. Avšak vyvstane-li taková otázka při jednání před vnitrostátním soudem, jehož rozhodnutí nelze napadnout řádnými opravnými prostředky, má takový soud povinnost se s předběžnou otázkou na Soudní dvůr EU obrátit.

Do současnosti bylo českými obecnými a správními soudy vzneseno celkem 22 předběžných otázek, ale žádná z nich se netýkala trestně-právní problematiky. Obecně lze tvrdit, že problematika podávání předběžných otázek Soudnímu dvoru EU není ve vnitrostátních předpisech komplexně upravena a implicitně je odkazováno na úpravu obsaženou v zakládajících smlouvách¹¹, a proto nelze takovou legislativní úpravu do budoucna vyloučit.

Odpovídající znění výhrady se navrhuje připojit také k prohlášení podle čl. 12 odst. 3 Úmluvy. Stejným způsobem postupovalo např. Rakousko.

Prohlášení dle článku 12 odst. 3 a 5 Úmluvy se liší tím, zda se k Soudnímu dvoru Evropské Unie může obrátit jen poslední vnitrostátní instance (odst. 5) nebo každý příslušný soud (odst. 3). Druhá alternativa již byla zvolena v souvislosti s výše popsanou pravomocí Soudního dvora EU v řízení o předběžných otázkách spojených s právními akty EU podle článku 35 Smlouvy o EU, takže takové řízení bude moci iniciovat každý příslušný český soud.

Navrhuje se tedy, aby Česká republika učinila následující prohlášení:

„V souladu s ustanovením článku 12 odst. 4 Úmluvy o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracované na základě článku K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o Evropské unii ze dne 26. května 1997, Česká republika prohlašuje, že přijímá pravomoc Soudního dvora Evropské unie podle podmínek uvedených v článku 12 odst. 3. Česká republika si vyhrazuje právo stanovit ve svých vnitrostátních právních předpisech, že je-li otázka týkající se výkladu Úmluvy o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie vznesena ve věci projednávané vnitrostátním soudem, proti jehož rozhodnutí nelze podat opravný prostředek podle vnitrostátních právních předpisů, je tento soud povinen předložit věc Soudnímu dvoru Evropské unie.“

Články 13 – 14 upravují problematiku vstupu Úmluvy v platnost a přístupu nových členských států. Úmluva vstoupila v platnost 28. září 2005. Vůči každému přistupujícímu státu vstupuje tato Úmluva v platnost 90 dní od uložení listiny o přístupu.

Podle rozhodnutí Rady 2003/642/SVV ze dne 22. července 2003¹² je Úmluva od 10. září 2003 použitelná i ve vztahu ke Gibraltaru.

Článek 15 upravuje možnost uplatnění výhrad a prohlášení, a to pouze těch, uvedených v čl. 7 odst. 2 a čl. 10 odst. 2 dle čl. 12 odst. 4 a 5 (viz výše).

Článek 16 upravuje postavení a funkci depozitáře.

Ustanovení čl. 13 až 16 nevyžadují implementaci do vnitrostátního právního řádu.

¹¹ Viz ustanovení § 9a zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu; srovnej též ustanovení § 109 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, nebo ustanovení § 48 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního.

¹² Úř. věst. L 226, 10.9.2003, s. 27

III.

Vstup v platnost, ekonomické dopady a průběh připomínkového řízení

Úmluva je v souladu s ústavním pořádkem a ostatními součástmi právního řádu České republiky, se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii, se závazky převzatými v rámci jiných platných smluv a s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva.

Právní řád České republiky je plně v souladu se závazky stanovenými Úmluvou.

Úmluva upravuje záležitosti, jejichž úprava je vyhrazena zákonu, a proto se jedná o smlouvu, k jejíž ratifikaci je třeba souhlasu obou komor Parlamentu ČR ve smyslu článku 49 písm. e) ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústavy České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva vstoupí pro Českou republiku v platnost po uplynutí 90 dní od uložení listiny o přístupu depozitáři.

Z provádění Úmluvy nevzniknou České republice žádné finanční závazky ani výdaje ze státního rozpočtu.

Přístup k Úmluvě je v souladu se zahraničně-politickými zájmy České republiky a napomůže potírání korupce a rozšíření možností vzájemné justiční spolupráce v evropském měřítku.

Vláda vyslovila souhlas s přístupem České republiky k Úmluvě o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie svým usnesením ze dne 13. června 2012 č. 426.

V Praze dne 20. srpna 2012

RNDr. Petr Nečas, v.r.
předseda vlády

ÚMLUVA

o boji proti korupci úředníků Evropských společenství nebo členských států Evropské unie, vypracovaná na základě článku K.3 odst. 2 písm. c) Smlouvy o Evropské unii¹

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY této úmluvy, členské státy Evropské unie,

S OHLEDEM na akt Rady Evropské unie ze dne 26. května 1997,

VZHLEDEM K TOMU, že členské státy považují posílení justiční spolupráce v boji proti korupci za věc společného zájmu, jež spadá do spolupráce zavedené hlavou VI Smlouvy;

VZHLEDEM K TOMU, že Rada svým aktem ze dne 27. září 1996 vypracovala protokol zaměřený především na korupční jednání týkající se úředníků Společenství nebo členských států, které poškozuje nebo může poškodit finanční zájmy Evropských společenství;

VZHLEDEM K TOMU, že za účelem posílení justiční spolupráce v trestních věcech mezi členskými státy je nezbytné překročit rámec zmíněného protokolu a přijmout úmluvu zaměřenou obecně na korupční jednání týkající se úředníků Evropských společenství nebo členských států;

PŘEJÍCE SI zajistit důsledné a účinné uplatňování této úmluvy v celé Evropské unii,

SE DOHODLY NA TĚCHTO USTANOVENÍCH:

Článek 1

Definice

Pro účely této úmluvy se:

- a) „úředníkem“ rozumí každý úředník Společenství nebo členského státu, včetně každého úředníka jiného členského státu;
- b) „úředníkem Společenství“ rozumí:

¹ Úř. věst. C 195, 25.6.1997, s. 2 – 11; zvláštní vydání v českém jazyce: kapitola 19 svazek 08 s. 136 – 145.

- každá osoba, která je úředníkem nebo jiným smluvním zaměstnancem ve smyslu služebního řádu úředníků Evropských společenství nebo pracovního řádu ostatních zaměstnanců Evropských společenství,
- každá osoba vyslaná k Evropským společenstvím členskými státy nebo kterýmkoli veřejnoprávním nebo soukromoprávním subjektem, která plní úkoly rovnocenné úkolům úředníků nebo jiných zaměstnanců Evropských společenství

Jako na úředníky Společenství se pohlíží i na členy subjektů zřízených v souladu se smlouvami o založení Evropských společenství a na jiné zaměstnance těchto subjektů, na které se nevztahuje služební řád úředníků Evropských společenství nebo pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství;

- c) výraz „úředník členského státu“ je chápán ve smyslu definice „úředníka“ nebo „veřejného činitele“ ve vnitrostátních právních předpisech členského státu, v němž dotyčná osoba vykonává tuto funkci, za účelem uplatňování trestněprávních předpisů tohoto členského státu.

V případě řízení týkajícího se úředníka členského státu, které zahájil jiný členský stát, je však tento druhý členský stát vázán definicí „úředníka členského státu“ jen v tom rozsahu, ve kterém je slučitelná s jeho vnitrostátními právními předpisy.

Článek 2

Pasivní korupce

1. Pro účely této úmluvy se pasivní korupcí rozumí úmyslné jednání úředníka, který přímo nebo pomocí prostředníka žádá, přijme nebo si dá slíbit jakoukoli výhodu pro sebe nebo pro třetí osobu, aby jednal nebo se jednání zdržel při výkonu svých povinností nebo svých funkcí v rozporu se svými úředními povinnostmi.
2. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby bylo jednání uvedené v odstavci 1 trestným činem.

Článek 3

Aktivní korupce

1. Pro účely této úmluvy se aktivní korupcí rozumí úmyslné jednání každého, kdo přímo nebo pomocí prostředníka slíbí nebo poskytne jakoukoli výhodu úředníkovi pro něj nebo pro třetí osobu, aby jednal nebo se jednání zdržel při výkonu svých povinností nebo svých funkcí v rozporu se svými úředními povinnostmi.

2. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby bylo jednání uvedené v odstavci 1 trestným činem.

Článek 4

Úprava předpisů

1. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby zajistil, že v jeho trestněprávních předpisech se definice trestných činů uvedených v člancích 2 a 3 spáchaných členy nebo vůči členům jeho vlád, zvolenými členy nebo vůči zvoleným členům jeho parlamentních komor, členy nebo vůči členům jeho nejvyšších soudů nebo jeho účetních dvorů při výkonu jejich funkcí vztahují obdobně i na případy spáchání těchto trestných činů členy nebo vůči členům Komise Evropských společenství, Evropského parlamentu, Soudního dvora a Účetního dvora Evropských společenství při výkonu jejich povinností.
2. Jestliže některý členský stát přijal zvláštní právní předpisy týkající se jednání nebo opomenutí, za které odpovídají členové vlády z důvodu svého zvláštního politického postavení v tomto členském státě, nemusí se odstavec 1 na tyto předpisy vztahovat, pokud tento členský stát zajistí, aby se trestněprávní předpisy provádějící články 2 a 3 vztahovaly také na členy Komise Evropských společenství.
3. Odstavci 1 a 2 nejsou dotčeny platné předpisy členských států, které se týkají trestního řízení a určení soudní příslušnosti.
4. Tato úmluva je uplatňována v plném souladu s odpovídajícími ustanoveními smluv o založení Evropských společenství, Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, statutu Soudního dvora a předpisů přijatých k jejich provedení, pokud jde o zbavení imunity.

Článek 5

Tresty

1. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby jednání uvedená v člancích 2 a 3, účastenství a návod k těmto jednáním bylo možné trestat účinnými, přiměřenými a odrazujícími tresty, které zahrnují, alespoň v závažných případech, tresty odnětí svobody, pro které je možné vydání.
2. Odstavcem 1 není dotčen výkon disciplinárních pravomocí příslušnými orgány vůči úředníkům členských států nebo Společenství. Při stanovení trestu, který má být uložen, mohou vnitrostátní trestní soudy v souladu se zásadami svých vnitrostátních právních předpisů přihlídnout ke každé disciplinární sankci, která již byla dotyčné osobě uložena za totéž jednání.

Článek 6

Trestní odpovědnost vedoucích podniků

Každý členský stát přijme opatření nezbytná k tomu, aby vedoucí podniků nebo jiné osoby s rozhodovacími nebo kontrolními pravomocemi v podniku mohli být v souladu se zásadami stanovenými jeho vnitrostátním právem uznáni trestně odpovědnými za korupční jednání uvedená v článku 3 spáchaná jim podřízenou osobou jednající jménem dotyčného podniku.

Článek 7

Soudní pravomoc

1. Každý členský stát přijme nezbytná opatření k zavedení své soudní pravomoci ve vztahu k trestným činům, které zavede v souladu se závazky podle článků 2, 3 a 4, pokud

- a) trestný čin byl spáchán zcela nebo zčásti na jeho území,
- b) pachatel je jeho státním příslušníkem nebo úředníkem,
- c) trestný čin byl spáchán proti některé z osob uvedených v článku 1 nebo proti členu některého z orgánů Evropských společenství uvedených v čl. 4 odst. 1, který je současně jeho státním příslušníkem,
- d) pachatel je úředníkem Společenství, který pracuje pro některý orgán Evropských společenství nebo pro subjekt zřízený na základě smluv o založení Evropských společenství, jenž má sídlo v dotyčném členském státě.

2. Členský stát může při oznámení podle čl. 13 odst. 2 prohlásit, že pravidla pro zavedení soudní pravomoci stanovená v odst. 1 písm. b), c) a d) nebude uplatňovat nebo že bude uplatňovat jedno nebo více těchto pravidel jen ve zvláštních případech nebo za určitých podmínek.

Článek 8

Vydávání a trestní stíhání

1. Členský stát, který podle svých právních předpisů nevydává své státní příslušníky, přijme nezbytná opatření k zavedení své soudní pravomoci ve vztahu k trestným činům, které zavedl v souladu se závazky podle článků 2, 3 a 4, jestliže byly spáchány jeho státními příslušníky mimo jeho území.

2. Každý členský stát, jehož státní příslušník je podezřelý ze spáchání trestného činu uvedeného v člancích 2, 3 a 4 v jiném členském státě a který nevydá tuto osobu dotyčnému členskému státu pouze z důvodu její státní příslušnosti, předloží tuto věc svým příslušným orgánům za účelem případného trestního stíhání. Aby se mohlo uskutečnit trestní stíhání, předají se spisy, informace a předměty týkající se daného trestného činu postupem podle článku 6 Evropské úmluvy o vydávání ze dne 13. prosince 1957. Dožadující členský stát bude pak informován o zahájeném trestním stíhání a jeho výsledku.

3. Pojem „státní příslušník“ členského státu se pro účely tohoto článku vykládá v souladu s prohlášením učiněným dotyčným členským státem podle čl. 6 odst. 1 písm. b) Evropské úmluvy o vydávání a odst. 1 písm. c) uvedeného článku.

Článek 9

Spolupráce

1. Týká-li se postup související s trestným činem zavedeným v souladu se závazky podle článků 2, 3 a 4 alespoň dvou členských států, spolupracují tyto státy účinně při vyšetřování, trestním stíhání a výkonu uloženého trestu, a to například prostřednictvím vzájemné právní pomoci, vydávání, předávání trestního řízení nebo výkonu rozsudků uložených v jiném členském státě.

2. Má-li více členských států soudní pravomoc a možnost účinného stíhání trestného činu týkajícího se téhož skutku, spolupracují dotyčné členské státy při rozhodování o tom, který z nich bude pachatele trestně stíhat, s cílem soustředit pokud možno trestní stíhání do jednoho členského státu.

Článek 10

Překážka pravomocně rozhodnuté věci

1. Členské státy uplatňují ve svých vnitrostátních trestněprávních předpisech překážku pravomocně rozhodnuté věci, podle které osoba, v jejíž věci bylo vydáno pravomocné rozhodnutí v jednom členském státě, nesmí být trestně stíhána pro týž skutek v jiném členském státě za podmínky, že pokud byl pachatel odsouzen, byl trest vykonán nebo je vykonáván anebo již nemůže být vykonán podle právních předpisů odsuzujícího státu.

2. Členský stát může při oznámení podle čl. 13 odst. 2 prohlásit, že není vázán odstavcem 1 tohoto článku v jednom nebo více následujících případech:

- a) pokud skutky, které byly předmětem rozsudku vynesného v zahraničí, byly spáchány zcela nebo zčásti na jeho území. V případě uvedeném na druhém místě se tato výjimka nepoužije, jestliže byly tyto skutky spáchány částečně na území členského státu, v němž byl rozsudek vynesen;

- b) pokud skutky, které byly předmětem rozsudku vynesného v zahraničí zakládají trestný čin proti bezpečnosti nebo jiným stejně významným zájmům tohoto členského státu;
- c) pokud skutky, které byly předmětem rozsudku vynesného v zahraničí spáchal úředník tohoto členského státu v rozporu se svými úředními povinnostmi.

3. V případě zahájení dalšího trestního stíhání v některém členském státě proti osobě, v jejíž věci týkající se téhož skutku bylo pravomocně rozhodnuto v jiném členském státě, se od jakéhokoli dalšího trestu odečte doba, po kterou byla tato osoba na základě téhož skutku v tomto jiném členském státě zbavena osobní svobody. Dovolují-li to vnitrostátní předpisy, přihlédne se rovněž k jiným trestům, než je odnětí svobody, do té míry, do jaké byly vykonány.

4. Výjimky, které mohou být předmětem prohlášení podle odstavce 2, se nepoužijí, pokud dotýčný členský stát požádal jiný členský stát, aby ohledně téhož skutku zahájil trestní stíhání nebo povolil vydání dotčené osoby.

5. Tímto článkem nejsou dotčeny dvoustranné a mnohostranné dohody uzavřené mezi členskými státy a s nimi související prohlášení.

Článek 11

Vnitrostátní předpisy

Žádné ustanovení této úmluvy nebrání členským státům přijmout vnitrostátní úpravu překračující rámec závazků vyplývajících z této úmluvy.

Článek 12

Soudní dvůr

1. Každý spor mezi členskými státy týkající se výkladu nebo uplatňování této úmluvy, který nebylo možno vyřešit dohodou stran, projedná nejprve Rada postupem stanoveným v hlavě VI Smlouvy o Evropské unii s cílem nalézt řešení. Není-li řešení nalezeno do šesti měsíců, může jedna ze stran sporu věc předložit Soudnímu dvoru Evropských společenství.

2. Každý spor mezi jedním nebo více členskými státy a Komisí Evropských společenství týkající se článku 1, s výjimkou písmena c), nebo článků 2, 3 a 4, pokud jde o otázky práva Společenství a finančních zájmů Společenství nebo pokud jde o členy nebo úředníky orgánů Společenství nebo subjektů zřízených v souladu se smlouvami o založení Evropských společenství, který nebylo možné urovnat jednáním, může být předložen Soudnímu dvoru jednou ze stran sporu.

3. Každý soud členského státu může požádat Soudní dvůr o vydání rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu článků 1 až 4 a 12 až 16, vznesené v jím projednávané věci a týkající se členů nebo úředníků orgánů či subjektů Společenství zřízených v souladu se smlouvami o založení Evropských společenství, jednajících při výkonu svých funkcí, má-li dotýčný soud za to, že rozhodnutí o dané otázce je nezbytným předpokladem vynesení rozsudku.

4. Pravomoc Soudního dvora stanovená v odstavci 3 podléhá přijetí dotyčným členským státem prostřednictvím prohlášení učiněného v tomto smyslu při oznámení uvedeném v čl. 13 odst. 2 nebo kdykoli později.

5. Členský stát, který činí prohlášení podle odstavce 4, může omezit možnost podávání žádostí o rozhodnutí předběžné otázky Soudnímu dvoru na ty své soudy, jejichž rozhodnutí nelze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva.

6. Použije se statut Soudního dvora Evropského společenství a jeho jednací řád. V souladu s tímto statutem jsou každý členský stát a Komise bez ohledu na to, zda učiní prohlášení podle odstavce 4, oprávněny předkládat Soudnímu dvoru písemná podání nebo vyjádření ve věcech, jež mu byly předloženy podle odstavce 4.

Článek 13

Vstup v platnost

1. Tato úmluva podléhá přijetí členskými státy v souladu s jejich ústavními pravidly.

2. Členské státy oznámí generálnímu tajemníkovi Rady Evropské unie dokončení svých ústavních postupů vyžadovaných pro přijetí této úmluvy.

3. Tato úmluva vstupuje v platnost po uplynutí 90 dní od oznámení podle odstavce 2 učiněného členským státem, který splní tuto formální náležitost jako poslední.

4. Do dne vstupu této úmluvy v platnost může každý členský stát při podání oznámení uvedeného v odstavci 2 nebo kdykoli později prohlásit, že tato úmluvou, s výjimkou článku 12, je použitelná na jeho vztahy s těmi členskými státy, které učinily stejné prohlášení. Tato úmluva se stane použitelnou vůči členskému státu, který učinil toto prohlášení, k prvnímu dni měsíce následujícího po uplynutí lhůty 90 dnů ode dne uložení tohoto prohlášení.

5. Členský stát, který neučiní žádné prohlášení podle odstavce 4, může uplatňovat tuto úmluvu vůči ostatním smluvním členským státům na základě dvoustranných dohod.

Článek 14

Přistoupení nových členských států

1. Tato úmluva je otevřena k přístupu každému státu, který se stane členem Evropské unie.
2. Znění této úmluvy vyhotovené Radou Evropské unie v jazyce přistupujícího státu je platné.
3. Listiny o přístupu budou uloženy u depozitáře.
4. Tato úmluva vstupuje v platnost vůči každému přistupujícímu státu po uplynutí 90 dní od uložení jeho listiny o přístupu nebo dnem vstupu této úmluvy v platnost, pokud nevstoupí v platnost ke dni uplynutí uvedené devadesátidenní lhůty.
5. Pokud tato úmluva nevstoupí v platnost v době uložení listiny o přístupu, vztahuje se na přistupující státy čl. 13 odst. 4.

Článek 15

Výhrady

1. Nepovoluje se žádná výhrada, kromě výhrad učiněných podle čl. 7 odst. 2 a čl. 10 odst. 2.
2. Každý členský stát, který učinil výhradu, ji může kdykoli vzít zpět, buď zcela nebo zčásti, prostřednictvím oznámení depozitáři. Zpětvzetí výhrady nabývá účinku dnem doručení uvedeného oznámení depozitáři.

Článek 16

Depozitář

1. Depozitářem této úmluvy je generální tajemník Rady Evropské unie.
2. Depozitář zveřejňuje v *Úředním věstníku Evropských společenství* informace o průběhu přijímání a přistoupení, prohlášení a výhrady a rovněž všechna další oznámení týkající se této úmluvy.

Na důkaz čehož připojili níže podepsaní zplnomocnění zástupci k této úmluvě své podpisy.

V Bruselu dne dvacátého šestého května tisíc devět set devadesát sedm, v jediném vyhotovení v jazyce anglickém, dánském, finském, francouzském, irském, italském, německém, nizozemském, portugalském, řeckém, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost; prvopis bude uložen v archivu generálního tajemníka Rady Evropské unie.

Pour le gouvernement du royaume de Belgique

Voor de regering van het Koninkrijk België

Für die Regierung des Königreichs Belgien

[podpis]

For regeringen for Kongeriget Danmark

[podpis]

Für die Regierung der Bundesrepublik Deutschland

[podpis]

Για την Κυβέρνηση της Ελληνικής Δημοκρατίας

[podpis]

Por el Gobierno del Reino de España

[podpis]

Pour le gouvernement de la République française

[podpis]

Thar ceann Rialtas na hÉireann

For the Government of Ireland

[podpis]

Per il governo della Repubblica italiana

[podpis]

Pour le gouvernement du grand-duché de Luxembourg

[podpis]

Voor de regering van het Koninkrijk der Nederlanden

[podpis]

Für die Regierung der Republik Österreich

[podpis]

Pelo Governo da República Portuguesa

[podpis]

Suomen hallituksen puolesta

På finska regeringens vägnar

[podpis]

På svenska regeringens vägnar

[podpis]

For the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

[podpis]